

Nro. 15. és 16.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS. AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken October 26-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s

Császár és Császárné ő Felségek e' hónap 12-dikén kivánt jó egészségben és a' lakosoknak nagy örömökre Wárasdra érkeztek, a' hol más nap megállapodván, 14-dikben Bellovár felé útjokat tovább folytatták. A' városnak megvilágosittatását, a' mellyel ő Felségek megtiszteltettek, meg nézni, a' Bán által tartatott társasági gyűlést abban való megjelenésekkel szerentséltetni, és vélekszületett lebotsátkozó nyájasságok által, minden jelenlévöket megörvendéztetni méltoztattak ő Felségek, kegyes emlékezeteiket azoknak szívükbe örökösen bényomván:

Magyar Ország.

Kos Havának 14-dikén a' Méltóságos Váti Püspök Urnak Tápio Bitskére lett érkezésekor, a' Pándi Reformatus Predikátor, és a' Dunamellyéki Helv. Vallástételt követő Fő Tiszteletű Superintendentiának nagy tiszteletű és tudományú Assessora Szabó József Úr, mint a' nevezett helysége nézve Filialista, ugyan oda ebédre hivattatván, a' tisztelt Püspök Urat, Tekint. Jobbaházi Döry László Urnál így köszöntötte:

Méltóságos Püspök Úr!

Az örvendező aratók tizenhetedszer vágták sarlójokat a' megért gabonába, miólta a' Pándi Reform. Ekklésiában Predikatori hivatalt folytatok, és ma van az az első szerentsém, mellyben egy megyebéli Méltóságos Püspöknek, a' Méltóságod személyében akár Canonica akár Atyai látogatásának alkalmatosságával tiszteletet tehetek. — E' szerint a' mint ujjabb és ritkább a' történet: úgy az öröm és tisztelet érzékenyebb. Leteszem hát én az én tisztelemet Méltóságod előtt a' magam személyében, leteszem nyájas Gazdánk képiben, a' ki sok hetekig tartott unalmas utazásai után Méltóságodat Uri társaival egygyütt, a' tsendes pihenésre és nyugalomra kinyílt szívvel várja. — Ez az örömmel vegyített tisztelet meg nem engedi, hogy Méltóságod utazásának terheit és unalmait előszámláljam; inkább ezt kívántatja mivelünk tiszta szívvel: az Isten, a' ki Méltóságodat talentomokkal felékesítette és azokkal hívta ezen egy részről igen terhes, de más részről felettebb diszes és igen fényes Püs-

pöki méltóságra, tartsa meg Méltóságodat hosszú időre, hogy a' maga Híveinek leiki vigasztalására számos esztendőkből lehessen: az az Isten, a' ki nem személy válogató, nem részrehajló, és a' ki a' maga szolgálait is olyanoknak kívánja és szereti lenni, légyen a' maga kegyelmével Méltóságodnál, és azokkal támaszszon Méltóságodból olyan Példaadót, mellyről mint egy meggyújtott szövetnekről sokan megvilágosittassanak, és öszve fűzött karokkal siessenek a' Teremtő lábai eleiben az ő tiszteletére, és imádják az ő Jóságát, azért, hogy az ő gyakoroltatások' ideje alatt rendelt olyan példaadókat az élő emberek közzül, kiknek vézérlesei által az ő belső boldogságokra nézve valamikké lehessenek.

Végezetre midőn Méltóságod ezen terhes és diszes hivatalt le fogja tenni a' halálban, a' Halál a' Püspöki páltzát öszve fogja törni, az Istennek és ama minden Aszszonyi állatok között legszerentsébb és legboldogabb Aszszonyi állatnak a' Boldogságos Szűz Máriának fia a' Jéhus Kristus a' maga hív szolgálait megnyugtató ezen szavaival örvendeztesse meg: Jól vagyon jó és hív szolgám, hív voltál a' kevesen, többre bizlak ezután, mennybé a' te Uradnak örömébe. — Mi pedig minekutánna örömünket és tiszteletünket ekképpen kiöntöttük volna Méltóságod előtt, magunkat a' magokat előadható környülállásokra nézve gratiában ajánljuk.

A' tisztelt Prédikátor Úr hasonló alkalmatossággal Tápio Ságon Tekint. Szalay Mihály Urnál Mérték havának 25-dikén így örvendezett:

Méltóságos Püspök!

Valamint Méltóságod részéről mostani látogatása, a' minap félbeszakadt Atyai látogatásának folytatása; úgy részünkről az a' tisztelet, mellyet mostan teszünk, lántz szem módjára erőssen öszve foglalt része annak a' tiszteletnek, mellyet akkor Méltóságodnak bémutattunk. — Itt hát ma semmi új nem leszsz, azon kívül, hogy új Gazdánk és Gazdaaszszonyunk vagyunk: de ezek is magyar characterrel, az az, tiszta szívvel nyitják fel az ajtót Méltóságod és útítársai előtt a' pihenésre. Hozzá kötötte az én tisztelemhez a' maga tiszteletét az is, a' ki nem régen a' Themis oltáránál az igazság kiszolgáltatásában Méltóságoddal egygyütt áldozott.

Szerentsés Méltóságod ezen atyai látogatásával magára nézve: mivel az által elvégezvén fő Pásztori hivatalának egy kötelességét, megszerzi a' maga belső tsendességét és nyugodalmát. Szerentsés a' Megye Világi lakosaira nézve: mert ezekkel közli a' maga lelki vigasztalásait. Szerentsés a' tisztes papi Rendre nézve is: mert ha ezek között olyan fogyatkozásokat talál, mellyek az Anyaszentegyház ditsőségével meg nem férhetnek; mivel az ábrázaton lévő szennyek és mocsok igen szembetűnően észrevehetőek, azokat jókor észreveszi, és jókor lemossa.

Illyen szerentsés visitatióját majd ha elvégzi Méltóságod, a' mi jó kívánságaink elkísérik Méltóságodat szintén a' Vázi Hegyek gyökereig, beiopják ott magokat Méltóságodnak legitkosabb és legkedvesebb szobájába, és mikor Méltóságod,

akár a' maga, akár a' mások boldogságáért fogja esedezéseit az égre felemelni, annak minden szegeleteiből ezen lassú, de igen tiszta szív kívánságait fogja hallani, és felemelkedni: éljen a' Méltóságos Vátzi Püspök számos esztendőig az Isteni bölts gondviselésnek oltalmában; nyugodjon tsendesen azon Sasnak szárnyai alatt, melly alatt mi is egygyütt bátorságos és nyugodalmas életet élünk. — De megkell azt nekünk itt valani, hogy mi annak javait és édességeit, olly bő mértékben nem érezzük: annakokáért Méltóságod azt meggyőződéssel meggondolván, hogy az emberekkel jól tenni, annyi mint embernek lenni, kostoltassa annak édességeit másokkal is, kostoltassa azokkal is, kik a' Teremtőtől egy fő tzelra készítették, egy valóságos boldogságnak elvételére, de különböző eszközökkel sietnek. — Így mikor Kötelességének gyakorlásai; Jóságos tselekedetei, mellyeket például gyujtott meg másoknak, tökéletesen kifognak fejtődni, azokon megnyugovó és örvendező szívvel így áljjon meg a' Teremtő lábai előtt: Uram! imhol vagynak, a' kiket nékem adtál. Mi pedig ilyen tiszteletünkkel és jó kívánságainkkal magunkat Méltóságodnak kegyes gratiába ajánljuk.

Török Birodalom.

E' hónap 15-dikén jrtak *Pancsovdól*, hogy a' Török és Sèrbiai armádiák között nem soká revezetes verekedés fordulhat elő, mint azt a' különbkülömb fegyveres tsapatoknak mind két részen való mozgásaikból ki lehet hozni, annyi-val is inkább, hogy a' Sèrbiaiak néhány napok

alatt nagyon előnyomúltak Nissa és Viddin felé; és a' Drina mellé.

Most már egészszen megnyugottak az Oláh Országi és Moldovai lakosok, nem félnek attól, hogy a' Török armádia hamarjában hozzájok beüthessen 's vagyonaikat felprédálja, minthogy a' Sándor Császár győzedelmes seregei, néhány Török váakat, t. i. Várnát, Negotint, Nissát és Viddint kivévén, a' többeket majd mind elfoglalták, a' mellyekből által tsaphattak volna hozzájok a' Törökök.

A' Törököknek ismét egy új Profétájok állott elő. Ez a' Wechabitákat akarja ismét eltéríteni. Arabs születésű, egyéberánt igen sanyarú erköltsi régulákat tartó ember. Megkülömböztetett oratori ékes szollással bír. Azt erőssíti, hogy ő az Isten' igaz és valóságos küldöttje, a' ki azt bírta réá, hogy a' megromlott emberi nemzetet a' józan okossággal megegyező erköltsi régulákra tanítsa-meg. A' részén lévő Arabsok azt hiszik feiólle, hogy az ő Istentől való küldetése a' karjára volna nyilvánásagos betűkkel felíratatva.

Nápoly Ország.

Nápoly Oktober 3-dikán. Ma délben, így szoll az idevaló Udvari Ujság, az az örömiünk vala, hogy Joakim Királyt a' Kalabriai táborból, hosszas távolléte után, hajón ide Nápolyba friss jó egészségben visszaérkezni szemléltük. — A' Scillai fő hadi szálláson September 20-dikán ilyen Királyi Tábori Jelentés hirdettetett ki: — “

„Katonák! A' Siciliába való Expedízió (kiszállítás) más időre halasztatott. Az a' czél, mellyet a' Császár magában feltett vala, hogy t. i. az ellenség béütéssel fenyegettesék, el van érve, és az a' tanya, mellyet mi 4 hónapok alatt állandósággal és betsúllettel a' Messínai szoros tengernek partján megtartottunk, következéseire nézve minden remétségünket felyül haladta. —

„Katonák! most már menjetek téli szállásaitokra. Derék és félelmet nem esmérő tengeri vitézek! térjeteK vissza házatok' népeihez. Sokkal többet tselekedtetek, hogy sem kötelességetek kívánta volna, mivelhogy háromszorta nagyobb erejű ellenség ellen több mint 50 versbéli verekedést kiállottatok. Azok a' nyereségek, mellyekkel a' nagyobb számú ellenség ellen hatatósággal verkedtetek, mutatják, hogy hozzá hasonló erővel mit vitettetek volna véghez. Azonközben tsakugyan megfelytettetek ti egy nagy kérdést, midőn megmutattátok azt, hogy az ellenségnek minden hadi seregei meg nem akadályoztathatják azt, hogy armádiánk halász bárkákban Siciliába általevezhessen, és hogy Siciliát meghódoltathassuk, mihelyest valójában akarjuk. Fogadjátok el tehát Tengeri Vitézek megelegetsemnek bizonyosságát, mellyet nyilatkoztatok én, ezennel és egyszersmind a' szárazon lévő seregeimhez is, a' mellyek titeket oly hathatósan segítettek. Az a' buzgóság és készség, mellyet szollításomra kiműtattatok, bizonyos kezességűl szolgálnak Királyotok előtt az eránt, hogy valamikor tsak a' hazaszolgálatja fog benneteket

szollítani, az érette való viaskodásra mindenkor készek lesztek. —“

„*Joákim Napoleon.*“

Nagy Britannia.

London, September 27-dikén. A' Középtengerről olyan hirrel érkezett-még egy hajó Angliába, hogy a' szélveszek az Admirális Cotton Károly vezérlése alatt lévő Anglus hajós sereget, a' melly a' *Touloni* kikötőhelyet bezárva tartja, ezen kikötőhelynek öbléből a' tengerre kihajtván, és az öbölben tsak öt Lineahajók és néhány Fregátok maradván, a' Frantziák ezen alkalmatosságot használni akarták. A' kikötőhelyből hat Lineahajókkal az öbölbe kijöttek, és az ott található Anglus Fregátokat körül venni és elfogni iparkodtak; de nem ijedtek-még Fregátjaink; az ő vezérjek Kapitány *Blackwood* bátorsággal szembeszállott az ellenséges hajókkal; mellyet ezek látván, azonnal vissza tértek, és magokat a' kikötőhelybe vonták-bé.

London, September 30-kán. *Oportóbol* tudósítások érkeztek ide, a' mellyek e' hónap' 7-dikéig terjednek. Ezek szerint az Anglus armádia visszafeléaló mozdulást tett Portugalliában. Lord Wellington némelyek szerint 4-dikben, mások szerint 5-dikben fogott a' hátráláshoz. *Celoricóbol Coimbra* felé indította útnak seregeit. *Coa* mellett megállapodott. Szélső vigyázóit Linhares és *Guarda* mellé állította-ki. Az ellenség nem üzte armádiánkat a' hátrálásközben: tsak a' szélső vigyázók tsapkodtak össze. Ugy itélünk, hogy hátuljáró seregünk meg fog a' *Marcellai*

hidnál állani, olyan czéllal, hogy meggátolja a' Frantzia armádia' útját. A' Frantziák Pinhelfelé nyomúltak elő, és Fraxeidasig terjeszkedtek-ki.

Az *Oportói* levelek erőssítik továbbá, hogy azok a' Portugallus Regementek, a' mellyek Almeidaóban örizeten lévén, ezen várnak feladattatásakor a' Frantziákhoz hadi fogságra estek, az elszabadulásra módot találtak és az Anglus armádiához vissza jöttek légyen. — Némelly tudósítások, mellyek Portugalliából érkeztek Angliába, igen reszkető pennával irattattak, azt erősítvén, hogy a' Frantzia armádia sokkal számosabb a' Wellington seregénél; mások ellenben tsupa biztatással vannak tele, azt mondván, hogy az Anglus armádia' fekvése, a' hol most tanyázik Wellington, rendkívül erőss.

A' ma reggel (Sept. 30-kán) kijött Ujságok azzal biztatták a' Londoniakat, hogy munkába volna vétettetve, hogy *Canning* és *Huskinson* ismét bélépjenek a' Ministerijumba.

London, Oktober 1-ső napján. Itt nagy ijedséget okozott ezen napokban az, hogy két Bankosok, a' kik *London* városa oszlopinak tartattak, t. i. *Baring* és *Goldsmid* *Abrahám* egymásután tsak hamar meghaláloztak. *Baring* természeti halállal mult-ki nem régen a' világból, *Goldsmid* pedig pistollyal lőtte agyon magamagát. —

„Ezen nevezetes 'Sidó Bankósnak *Goldsmid*-nek halála (így szoll a' *Londoni* tudósító) annyival sajnálhatóbb, hogy ő egy igen jóltévő szelid jámbor ember volt. *Morden* nevű falusi jóságában, a' kertjében egy lugos alatt, melynek egyedülvalóság volt a' neve, lőtte ugyan magát. Kétségbeesésből származott tselekedetére a' követ

kező történet adott alkalmatosságot. *Baring* és *Goldsmid* vállalták volt magokra, hogy azon 14 millió font Sterlingeiből (valami 144 millió forintokból) álló summát, melyet a. Státus az utóbbi alkalmatossággal költsön vett, kiállítják. A' *Cursusnak* hirtelen való nagy leesése azonban őket megijesztették, hogy pénzeknek nagy részit elfogják veszteni. *Baring* azonban meghalálózván a' tereh egészszen csak *Goldsmidre* maradt. A' Napkeleti Kereskedő Kompániától is 5 millió Forintot vett volt fel *Goldsmid*, melyet egy pár napok alatt le kellett volna fizetni. Hogy a' feje meg kezdett bomlani, nyilvánosság jelek mutaták. Előbb azon jártatta az eszít, hogy kotsiját lovait eladván, hátra lévő életét tsendes magánosságban élje végig: hanem ez a' józan gondolkodás nem gyökerezhetett meg a' fejében; a' magános élet nem soká, mint elhordozhatatlan tereh úgy tünt szemei eleibe, tehát végett vetett néki egy golyobis által.

Napkeleti India felől fontos hírt várnak a' Londoniak. *Madrásból* a' mult Május 8-dikán 5000 emberekből álló fegyveres sereg evezett-el *Keating* és *Campbel* nevű Generálisoknak vezérlések alatt a' Frantziák *Isle-de-France* nevű szigeteknek elfoglalására. *Keating* az egész sereget, *Campbel* pedig a' könnyű tsapatot vezérli.

A' Londoni Udvari Ujság azt az örvendetes történetet hirdeti ugyántsak *Napkeleti Indiából*, hogy ott az Anglus seregek a' Hollandusoknak fűszerszámtermő szigeteket *Amboindt* elfoglalták légyen, a' melly alkalmatossággal ugyan ott más öt szomszéd szigetek is feladták magokat az An-

glusoknak. *Amboinával* egyetemben, 42 kereskedő Hollandus hajók, és 7 hadi hajók lettek az ő prédájokká; a' hadi hajók 7 — 10 — és 13 ágyusok. Az 1300 emberekből álló fegyveres tsoport, a' melly a' szigeten őrizeten lévén elfogattatott, Bataviába vitettetik az egyezés tzikkelyei szerint. Melly fontos lehet ezen nyereség az Anglusokra nézve, megtettzik abból, hogy tsak a' katonaságnak jutó zsákmány 3 vagy 4 millió forintokra bétsültetik. — Olyan reménséggel vannak a' Londoniak, hogy az az expeditzió, melly a' Molukki szigetek ellen küldettetett, eddig minden fűszerszámtermő szigeteket Anglia' hatalma alá hajtott.

London, Oktober 2-dikén. Míg az Anglus armádia a' Massena' seregeit tartóztatta a' Portugalliai határszéleken: *Lisbonát* az alatt felfordulással fenyegették a' Frantzia rész' barátjai, a' kik ezen városban találkoztak. Ezen özszeesküvésről, a' melly Lisbonában az Anglusok ellen fözetett vala, és a' melynek következése, ha a' dolog idejében ki nem tudódott volna, minden ott lévő Anglus hazafiaknak megölettetések lett volna, ilyen tudósítást hozott onnét a' Walsingham nevű postahajó: —

„Lord *Wellington* valami levelezést fogott el, mellyet az ellenség az Anglusokkal ellenkező Portugallusokkal folytatott, a' kik között sokak találatnak a' leg főbb nemesség közzül valók. Több mint két száz személyek fogattattak el, és sok eldugattott fegyverre találtak rá. Azt mondják, hogy az özszeesküvés' részesei egyszerre sok helyen meggyujtani akarták a' vá-

rost, 's a' zürzavarban az Anglusokat az ő főbb részeseikkel egyetemben meg akarták ölni. A' lármának abban az időben kellett volna kiütni, midőn a' Massena armádiája a' Wellingtonéval közönséges verekedésben foglalatoskodott volna. Szerentsénk, hogy a' dolog kitudódott. Az özszeesküdtek elfogattattak, és hajóra vitetettek; kétséggkívvül elveszik méltó jutalmakat.

Egy más Anglus tudósító e'képpen szoll: — „A' Wellingtonhoz ezen özszeesküvés felől érkezett hír olyan pontos volt, hogy az özszeesküdteknek még házaik is kijegyeztetve voltak, és az eldugatott fegyverek is számszerént. A' puskaaporos magazinumnak is fel kellett volna lobbantódni, a' melly a' városnak egy részét semmivé tette volna. Abból, a' mi eddig kivilágosodott, úgy látszik, hogy a' leg főbb lakosok voltak a' részesek. Már számos fő nemesek elfogattattak, és másoknak elfogattatások is vártatik.

„Ez egy új bizonyosága annak, hogy nem igaz az a' vélekedés, hogy tsak a' köz nép volna Európában hajlandó a' Frantziákhoz. Ugy látszik ezen történetből, hogy Spanyol és Portugallia országokban a' leg főbb rendüek között kell keresnünk a' Frantziák' részeseiket. Mi nem tudjuk mi légyen ezen mások felett való kedveletésnek az oka: elég az a' dologhoz, hogy réánk nézve nagy kedvetlenség szemlélni, hogy a' leg megvilágosodottabb és gazdagabb Portugallusok viseltessenek ilyen idegenséggel Anglia ellen. Hogy a' Papság részese lett volna az özszeesküvésnek, nem olvassuk: de ez is a' szerentsénk;

mert ha ez is ellenünk volna a' nemességgel, úgy már tsupa bolondság volna megoltalmazni akar-
ni Portugalliát.

„Azt vehetni továbbá észre a' Portugallus levelekből, hogy nem volna igaz a', hogy Lord Wellington vissza vonta volna magát a' vezér-
lése alatt lévő Anglus armádiával. A' szélső vi-
gyázok gyakran öszszetsapnak. A' szerentse vál-
tozó: és noha erőssítik a' miéink, hogy ők vol-
nának a' győzedelmesek; tsakugyan hasonlót erős-
sítenek részekről a' Frantziák is. A' két ellen-
séges armádiáknak hadi munkájokat telyességgel
nem tudhatjuk ennél tovább. — „Ezzel nem mesz-
sze haladunk.

Mind ezeket az Anglus tudósításokat a' Párisi
Monitör hirdette-ki.

BCU Cluj Central University Library Cluj

Frantzia Birodalom.

Páris, Oktober 10-dikén. Minden útasok a'
kik Fontainebleauból mostanság Párisba vissza-
jöttek, beszélnek, hogy ott egy nagy vendégség-
hez tételnek a' készülétek, a' melly e' hónap' 21-
dikén fog az Udvarnál tartatni. Az Udvari thea-
tromon a' *Három Szaltánkat* fogják jádzani ugyan
akkor. Már több mint 1500 személyek kaptak
hivatalt az ott való megjelenésre.

A' Neufchateli, Valengini, és Wagrami Her-
zeg' első fia, kinek keresztelőjében Császár és
Császárné ó Felségek is jelenlenni méltoztattak,
Valengini Hertzeg titulust kapott.

A' Hollandiai volt Testörző, és most a' Csá-
szári testörző sereghez tsatoltatott Regimentek,

a' mellyek Versaliában és a' Párisi egyéb környékeken kvártélyoztak, már rész szerént úban vagynak, részszerént pedig parantsolatot vettek az útnak indulásra, Spanyol Ország felé. Bayonnebe megérkezvén, ott fogják a' rendelést venni, hogy Spanyol Orzágnak melyik tartományába vegyék további útjokat. Némelyek azon volt Hollandus testörzők közzül, a' kik Versaliában kvártélyoztak, valami lármát gerjesztvén ott, keményen megbüntettettek.

Északi Európa.

Hamburg Oktober' 6-dikán. Báró *Oxentier-na*, a' Dánus Udvarnál lévő Svétziai Követ ideérkezett. Az errefelé útban lévő és minden órán ideérkezendő Svétziai Koronaörökös eleibe van ideküldtetve, annak illendő tisztelettel lejendő fogadására.

Kassel, Oktober' 11-dikén. A' Svétziai Koronaörökös Hertzeg innen a' Napoleonsöhöhe nevű kastélyból, a' hova ezelőtt néhány napokkal megérkezett vala, tegnapelőtt Hamburgfelé tovább indúlt. Itt léte alatt nagy katonai gyakorlásbéli próbát mutattak itt néhány Westphaliai Regimentek. A' Király maga volt a' fő Kommandírozó. — A' Svétziai Koronaörökösét és a' fiát *Oskárt*, 14 napok múlva várták ide.

Svétziából *Oerebró* városából a' Seelandiai partra *Corsöerhez* küldettettek a' Koronaörökös Hertzegi Familia eleibe néhány Fő Rendekből álló Követek, a' kik az ő új Uralkodójokat itt

ahozilló tisztelettel fogadván, őtet innét a' magok partjokra a' tengerszorosán általkisérik.

Hámburg, Oktober 12-dikén. A' Svétziai Koronaörökös tegnapreggel ide megérkezett, és Szenátor Schultzhoz szállott-bé. A' Magistrátust maga' eleibe botosátván, annak jó szerentsekivánásait elfogadta. Báró Adlerkreutz mint Kurir útnak indúlt innen Stockholmfelé. Hírt viszen, hogy minden óran meg fog oda érkezni az új Koronaörökös.

Stockholm, Oktob. 2-dikán. Az Upsalai Érsek, az *Eszaki Csillag Rendnek* Komendátori keresztés vitéze, Doktor *Lindblom* is Daniába *Hel-singörhez* vette útját a' több Svétziai Követekkel egyetemben, oly véggel, hogy a' Koronaörökösnek az *Evangelica Hitről* való vallástételét elfogadja.

* * *

A' Bertuch deák, magyar, német, és frantzia magyarázattal való Képes-könyvének Kijövetelét illető Híradás.

A' Bertuch Képes-könyvének 10-dik és utolsó Kötetje, a' melly az egész munkában előforduló tárgyak' közönséges laistromjokat foglalja magában, már kijött. Taiáltatik ez minden jó könyvárosoknál, valamint egészszen ugy köte-tenként is, ha kik tudniillik azt inkább tsak részenként mint egyszeriben kívánják megszerezni. Magában foglalja mint már tudva van, a' ter-

mészet, mesterség, és tudománybéli tárgyak közül a' leg tanitóbbakat és interessánsabbakat, igazi és eleven képekben, és a' következő főbb szakaszokban: Négy lábú állatok; Madarak; Két-élűiek; Halak; Bogarak; Férgesek; Plánták: továbbá, Ember-nemek; Ruházat' módjai; Régiségek; Elegyes tárgyak, 's a' többi. Az egész, egy drága, jó vállogatással, és esmerettséggel gyűjtött Bibliothékához hasonlít, a' melyben mind az együtt találtatik, a' mi oly sok és drága munkákban itt-ott széljelszóratva van. Mindenik Kötet 50, következésképpen az egész munka 500 negyedrért nagyságú réztáblákat foglal magában, melyeken nagy részint 4, 6, 8 és több képek is találtatnak, úgy hogy azoknak számjokat 5 vagy 6 ezerre is lehet tenni. A' réztáblák' magyarázatja van, deák, magyar, német, és frantzia nyelveken. Különkülön mindenik Kötetnek arra, a' papirosnak és a' nyomtatáshoz tartozó minden egyéb dolgoknak drágaságokra nézve, 15 forintokra határozottatott.

Hogy egyéberánt ezen munka egy Udvari Felsőges Rendelés által, valamint Magyar országon úgy szintén Erdélyben is minden Gymnasiunokban, a' közönséges tanításban előforduló tárgyaknak mintégy szemmeláthatóvá való tételése végett, felvétettetni parantsoltatott — hogy azt az Ország' főbb és nagyobb embereinek ajánlani lehetett — ezt mind kettőt tsak azért említik a' Kiadók, hogy annak minden további ditsérését szükségfelettlővé tegyék.